

RENATA LISOWSKA

lisowska@uni.lodz.pl

*Finansowanie działalności innowacyjnej małych
i średnich przedsiębiorstw z funduszy unijnych –
perspektywa finansowa 2014–2020*

Financing Innovative Activities of Small- and Medium-Sized Enterprises from the EU Funds –
Financial Perspective 2014–2020

Słowa kluczowe: MŚP; konkurencyjność; działalność innowacyjna; dotacje; instrumenty zwrotne; Program Operacyjny Inteligentny Rozwój

Keywords: SMEs; competitiveness; innovation; subsidies; repayable instruments; Smart Development Operational Programme

Kod JEL: O32; O38; M13; M38; O33

Wstęp

Znaczenie innowacji dla rozwoju małych i średnich przedsiębiorstw było w literaturze przedmiotu wielokrotnie dyskutowane, szczególnie w kontekście ich wpływu na kształtowanie pozycji konkurencyjnej tych podmiotów. Ponoszenie nakładów na rozwój innowacji w MŚP jest związane z większym zakresem niepewności niż inwestycje w kapitał rzeczowy. Im wcześniejsza faza powstawania innowacji, tym bardziej ryzykowne jest angażowanie środków firmy w ten rodzaj działalności. Jest to szczególnie duży problem dla MŚP, które posiadają ograniczone środki finansowe, aby np. zdywersyfikować ryzyko przez prowadzenie kilku

innowacyjnych projektów czy inwestycji, co mogłoby ograniczać ryzyko porażki, lub zaprzestanie działalności.

W tym kontekście jednym z istotnych problemów wprowadzania innowacji w polskich przedsiębiorstwach jest występowanie luki kapitałowej charakteryzującej się niedostatecznym dostępem do kapitału dla małych i średnich przedsiębiorstw podejmujących działalność innowacyjną [Klonowski, 2009; Janasz, 2010; *Raport końcowy: Ocena ex-ante...*, 2014]. Dla rozwiązania tego problemu istotny jest kapitał innowacyjny określany jako zasób środków dostępnych przedsiębiorstwom, które prowadzą lub chcą prowadzić działalność innowacyjną [Janasz, 2011]. Jak wskazują liczne badania [por. Janasz, 2010; Zastempowski, 2010; Stawasz, 2011; Lisowska, 2013; Karlik, 2013] oraz dostępne dane statystyczne [GUS, 2016], głównym źródłem finansowania działalności innowacyjnej małych i średnich przedsiębiorstw jest kapitał własny, który często okazuje się niewystarczający dla wprowadzania istotnych zmian o charakterze innowacyjnym. Dlatego dla tych przedsiębiorstw ważne jest wsparcie finansowe pozwalające na wdrażanie innowacyjnych rozwiązań, co umożliwiają środki finansowe pochodzące z funduszy europejskich. Jednym z ważniejszych programów operacyjnych wspierających projekty o charakterze innowacyjnym jest Program Operacyjny Inteligentny Rozwój, którego celem jest wzrost innowacyjności polskiej gospodarki przez zwiększanie nakładów na B+R ponoszonych przez przedsiębiorstwa.

Celem artykułu jest analiza i ocena możliwości wsparcia działalności innowacyjnej małych i średnich przedsiębiorstw ze środków unijnych na przykładzie Programu Operacyjnego Inteligentny Rozwój. Realizacja tego celu wymagała analizy osi priorytetowych programu w zakresie możliwości wspomaganie działalności innowacyjnej MŚP oraz oceny stanu obecnego udzielonego wsparcia.

1. Wsparcie działalności innowacyjnej małych i średnich przedsiębiorstw z funduszy unijnych na przykładzie Programu Operacyjnego Inteligentny Rozwój

Istotny dla rozwoju działalności innowacyjnej w małych i średnich przedsiębiorstwach jest krajowy Program Operacyjny Inteligentny Rozwój (PO IR). Podejmowane w ramach tego programu działania są skoncentrowane na wzmocnieniu powiązań między sferą nauki a biznesem, co ma zaowocować zwiększeniem stopnia komercjalizacji wyników B+R i ich praktycznego wykorzystania w gospodarce, m.in. przez projekty badawczo-rozwojowe realizowane przez przedsiębiorców w ramach konsorcjów naukowo-przemysłowych. Jest to zadanie niezwykle trudne, biorąc pod uwagę fakt, że w perspektywie 2007–2013 tylko niewielka liczba podmiotów gospodarczych nawiązała współpracę ze sferą nauki dla realizacji projektów współfinansowanych ze środków unijnych. PO IR jest programem kompleksowym, tzn. wspiera innowacyjne przedsięwzięcia od idei, przez B+R, aż do wprowadzenia in-

nowacji na rynek. Sposób finansowania projektów innowacyjnych w tym programie jest uzależniony od rodzaju projektu oraz poziomu występującego ryzyka. Są to najczęściej dotacje, instrumenty kapitałowe, gwarancje i pożyczki. Wydatkowanie środków ma ścisły związek z Krajowymi Inteligentnymi Specjalizacjami.

Główne działania, zorientowane bezpośrednio na wsparcie małych i średnich przedsiębiorstw, są realizowane w ramach Osi I, II i III. W ramach Osi I – *Wsparcie prowadzenia prac B+R przez przedsiębiorstwa* – finansowane są projekty badawczo-rozwojowe przedsiębiorstw, realizowane samodzielnie przez przedsiębiorstwa lub – w przypadku niewystarczającej infrastruktury naukowo-badawczej – w konsorcjach naukowo-przemysłowych. Oś ta obejmuje wsparcie projektów B+R przedsiębiorstw, począwszy od fazy badań, aż do etapu końcowego, kiedy nowe rozwiązanie można skomercjalizować [Ministerstwo Infrastruktury i Rozwoju, 2015]. Alokacja na tę oś priorytetową wynosi 16 611,7 mln zł, z tego wykorzystano według stanu na dzień 28 lutego 2017 r. tylko 16,1% przy podpisanych 1076 umowach (tab. 1). W ramach tej osi priorytetowej realizowane są trzy działania ważne dla wsparcia rozwoju działalności innowacyjnej firm sektora MŚP. Działanie 1.1. *Projekty B+R przedsiębiorstw* przyczynia się do zwiększenia liczby przedsiębiorstw realizujących badania przemysłowe i eksperymentalne, samodzielnie lub jako lider konsorcjum, w celu opracowania nowych lub istotnie ulepszonych rozwiązań. Warunkiem otrzymania dofinansowania jest komercjalizacja wyników prac B+R, rozumiana jako wdrożenie wyników projektu we własnej działalności gospodarczej przedsiębiorcy lub udzielenie licencji bądź sprzedaż wyników projektu w celu ich wprowadzania do działalności gospodarczej innego przedsiębiorcy. W ramach tego działania do końca lutego 2017 r. podpisano 403 umowy, co pozwoliło na dofinansowanie projektów w wysokości 1916,1 mln zł.

Kolejne działanie – 1.2. *Sektorowe programy B+R* – wspiera realizację dużych przedsięwzięć dla rozwoju poszczególnych branż/sektorów gospodarki. Inicjatorem przedsięwzięcia jest grupa przedsiębiorstw, która występuje z konkretnym zapotrzebowaniem w imieniu sektora/branży na prace B+R. Beneficjentami tego działania są przedsiębiorstwa (w tym MŚP) oraz konsorcja przedsiębiorstw. W ramach tego działania do końca lutego 2017 r. podpisano 59 umów, co pozwoliło na dofinansowanie projektów w wysokości 316,9 mln zł.

Z kolei w ramach działania 1.3. *Prace B+R finansowane z udziałem funduszy kapitałowych* wsparcie kierowane jest do przedsiębiorstw znajdujących się we wczesnym etapie rozwoju i prowadzących prace B+R. Celem działania jest wspomaganie procesu komercjalizacji wyników prac B+R z udziałem funduszy *venture capital*. W ramach tego działania do końca lutego 2017 r. podpisano 1 umowę, co pozwoliło na dofinansowanie projektów w wysokości 442,9 mln zł [Ministerstwo Rozwoju, 2016].

W ramach Osi II – *Wsparcie otoczenia i potencjału przedsiębiorstw do prowadzenia działalności B+R+I* – finansowane są projekty obejmujące stworzenie lub rozwój infrastruktury B+R w przedsiębiorstwach, a dodatkowo również projekty polegające na wsparciu proinnowacyjnych usług dla przedsiębiorstw, świadczonych

Tab. 1. Stan realizacji Programu Operacyjnego Inteligentny Rozwój dla I Osi na dzień 28 lutego 2017 r. – działania skierowane do MŚP

	Liczba zawartych umów o dofinansowanie	Dofinansowanie z UE (w zł)	% alokacji
Oś priorytetowa I – <i>Wsparcie prowadzenia prac B+R</i>	1076	2 676 054 826,6	16,1
Działanie 1.1. <i>Projekty B+R przedsiębiorstw</i>	403	1 916 106 287,7	17,5
Działanie 1.2. <i>Sektorowe programy B+R</i>	59	316 958 539,0	8,4
Działanie 1.3. <i>Prace B+R finansowane z udziałem funduszy kapitałowych</i>	1	442 990 000,0	23,4

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych zawartych w Informacji miesięcznej Programu Operacyjnego Inteligentny Rozwój z dnia 28 lutego 2017 r.

przez instytucje otoczenia biznesu lub jednostki naukowe. Są to projekty o charakterze systemowym i pilotażowym, polegające na testowaniu nowych form wsparcia oraz mające na celu zwiększenie skłonności przedsiębiorstw do podejmowania działalności B+R [Ministerstwo Infrastruktury i Rozwoju, 2015]. Dla finansowania tych działań wykorzystywane są instrumenty zwrotne lub dotacyjno-zwrotne. Alokacja na tę oś priorytetową wynosi 1043,2 mln zł, z tego wykorzystano według stanu na dzień 28 lutego 2017 r. 16,1%, przy podpisanych 312 umowach (tab. 2).

Tab. 2. Stan realizacji Programu Operacyjnego Inteligentny Rozwój dla II Osi na dzień 28 lutego 2017 r. – działania skierowane do MŚP

	Liczba zawartych umów o dofinansowanie	Dofinansowanie z UE (w zł)	% alokacji
Oś priorytetowa II – <i>Wsparcie otoczenia i potencjału przedsiębiorstw do prowadzenia działalności B+R+I</i>	312	1 387 724 074,0	30,8
Działanie 2.1. <i>Wsparcie inwestycji w infrastrukturę B+R przedsiębiorstw</i>	109	563 374 270,4	22,4
Działanie 2.2. <i>Otwarte innowacje – wspieranie transferu technologii</i>	2	548 055 500,0	100,5
Działanie 2.3. <i>Proinnowacyjne usługi dla przedsiębiorstw</i>	199	40 835 803,6	4,3

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych zawartych w Informacji miesięcznej Programu Operacyjnego Inteligentny Rozwój z dnia 28 lutego 2017 r.

W ramach tej osi priorytetowej realizowane są trzy działania ważne dla wsparcia rozwoju działalności innowacyjnej firm sektora MŚP. Działanie 2.1. *Wsparcie inwestycji w infrastrukturę B+R przedsiębiorstw* jest kierowane do przedsiębiorstw (w tym MŚP) i obejmuje wsparcie tworzenia oraz rozwoju infrastruktury B+R przedsiębiorstw przez inwestycje w aparaturę, sprzęt, technologie i inną niezbędną infrastrukturę, która będzie służyć prowadzeniu prac badawczo-rozwojowych na rzecz tworzenia innowacyjnych produktów i usług. W ramach tego działania do końca lutego 2017 r. podpisano 109 umów, co pozwoliło na dofinansowanie projektów w wysokości 563,4 mln zł.

Kolejne działanie – 2.2. *Otwarte innowacje – wspieranie transferu technologii* – ma na celu wspieranie transferu technologii w przedsiębiorstwach. W ramach tego instrumentu wsparcie kierowane jest do firm sektora MŚP, które są zainteresowane pozyskaniem technologii przez patent czy nieopatentowanej wiedzy technicznej oraz realizacją inwestycji rozwojowej wspierającej implementację pozyskanej technologii. Głównym celem tego instrumentu jest wykorzystanie formuły otwartych innowacji (*open innovation*) dla podniesienia poziomu innowacyjności w MŚP oraz stworzenia mechanizmu finansowania innowacyjnych przedsięwzięć (modelu) przy użyciu dwóch źródeł finansowania: kapitału prywatnego i publicznego. W ramach tego działania do końca lutego 2017 r. podpisano 2 umowy, co pozwoliło na dofinansowanie projektów w wysokości 548 mln zł.

Z kolei celem działania 2.3. *Proinnowacyjne usługi dla przedsiębiorstw* jest zapewnienie przedsiębiorstwom dostępu do proinnowacyjnych usług świadczonych przez różnego typu podmioty publiczne i prywatne. Usługi te powinny przyczyniać się do rozwoju działalności B+R+I w firmach lub nawiązywania współpracy w tym obszarze z partnerami z kraju i zagranicy. W ramach tego działania do końca lutego 2017 r. podpisano 199 umów, co pozwoliło na dofinansowanie projektów w wysokości 40,8 mln zł. Jednym z instrumentów w ramach tego działania jest bon na innowacje (poddziałanie 2.3.2.), który daje możliwość rozwijania kontaktów MŚP z jednostkami naukowymi. Przedmiotem wsparcia jest zakup usługi związanej z opracowaniem nowej usługi czy produktu, projektu wzorniczego, najnowszej technologii produkcji oraz ze znaczącym ulepszeniem wyrobu końcowego czy też technologii produkcji [Ministerstwo Rozwoju, 2016]. W ramach tego poddziałania do końca lutego 2017 r. podpisano 136 umów, co pozwoliło na dofinansowanie projektów w wysokości 27,1 mln zł. Do 2023 r. planuje się objęcie wsparciem około 2300 przedsiębiorców w zakresie opracowania wyrobu, usługi, projektu wzorniczego, co będzie stanowiło innowację produktową dla około 1500 przedsiębiorców, a także w zakresie opracowania technologii produkcji, co będzie stanowiło innowację procesową dla około 800 przedsiębiorców z sektora MŚP [Ministerstwo Infrastruktury i Rozwoju, 2015].

Finansowanie w ramach Osi III – *Wsparcie innowacji w przedsiębiorstwach* – obejmuje projekty polegające na wdrożeniu innowacyjnych produktów, usług lub technologii. Główne cele tej osi to: 1) zwiększone finansowanie działalności innowacyjnej MŚP z wykorzystaniem kapitału podwyższonego ryzyka, 2) większa aktywność przedsiębiorstw w zakresie prowadzenia działalności inwestycyjnej, 3) podniesienie poziomu umiędzynarodowienia działalności przedsiębiorstw. Biorąc pod uwagę zróżnicowany poziom ryzyka, projekty w tej osi są finansowane za pomocą zarówno instrumentów dotacyjnych, jak i instrumentów kapitałowych (przy zaangażowaniu funduszy *seed capital*, funduszy *venture capital* lub aniołów biznesu) oraz instrumentów pożyczkowych (uzupełniających wsparcie kapitałowe). Alokacja na tę oś priorytetową wynosi 4362,1 mln zł, z tego wykorzystano według stanu na dzień 28 lutego 2017 r. 45,9%, przy podpisanych 316 umowach (tab. 3).

Tab. 3. Stan realizacji Programu Operacyjnego Inteligentny Rozwój dla III Osi na dzień 28 lutego 2017 r. – działania skierowane do MŚP

	Liczba zawartych umów o dofinansowanie	Dofinansowanie z UE (w zł)	% alokacji
Oś priorytetowa III – <i>Wsparcie innowacji w przedsiębiorstwach</i>	316	4 362 129 657,0	45,9
Działanie 3.1. <i>Finansowanie innowacyjnej działalności MŚP z wykorzystaniem kapitału podwyższonego ryzyka</i>	45	1 931 872 536,5	99,9
Działanie 3.2. <i>Wsparcie wdrożeń wyników prac B+R</i>	250	2 092 006 872,1	30,5
Działanie 3.3. <i>Wsparcie promocji oraz internacjonalizacji innowacyjnych przedsiębiorstw</i>	21	338 250 248,5	23,4

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych zawartych w Informacji miesięcznej Programu Operacyjnego Inteligentny Rozwój z dnia 28 lutego 2017 r.

W ramach tej osi priorytetowej są realizowane trzy działania ważne dla wsparcia rozwoju działalności innowacyjnej firm sektora MŚP. Działanie 3.1. *Finansowanie innowacyjnej działalności MŚP z wykorzystaniem kapitału podwyższonego ryzyka* wspiera rozwój instrumentów finansowych, alternatywnych dla kredytów bankowych, ukierunkowanych na innowacyjne firmy typu startup. Do takich instrumentów zalicza się *seed capital*, *venture capital* oraz pożyczki. W ramach tego działania do końca lutego 2017 r. podpisano 45 umów, co pozwoliło na dofinansowanie projektów w wysokości 1931,9 mln zł. W ramach tego działania udzielane są preferencyjnie oprocentowane pożyczki z Funduszu Pożyczkowego Innowacji (poddziałanie 3.1.3.), której docelowym odbiorcą są przedsiębiorstwa we wczesnych fazach rozwoju, nienotowane na giełdzie w okresie do 55 miesięcy po ich rejestracji. Wsparcie jest kierowane do mikro- i małego przedsiębiorcy, będącego spółką kapitałową, który ma umowę inwestycyjną zawartą z aniołem biznesu lub funduszem kapitału podwyższonego ryzyka typu *venture capital*, na mocy której anioł biznesu lub fundusz kapitału podwyższonego ryzyka typu *venture capital* zobowiązał się do dokapitalizowania przedsiębiorstwa będącego pożyczkobiorcą kwotą stanowiącą równowartość kwoty wnioskowanej pożyczki. Wysokość pożyczki w zakresie współpracy z funduszem *venture capital* lub z aniołami biznesu wynosi od 200 tys. do 2 mln zł [Ministerstwo Rozwoju, 2016].

W perspektywie finansowania 2007–2013 został utworzony i dokapitalizowany Fundusz Pożyczkowy Wspierania Innowacji jako projekt pilotażowy Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości (PARP) w ramach Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka (PO IG). Przeprowadzony pilotaż miał dwie tury naboru, w ramach których uzyskało wsparcie 58 projektów na kwotę 96 mln zł [*Raport końcowy: Ocena ex-ante...*, 2014]. Pożyczki udzielane przez Fundusz Wspierania Innowacji nie były bezpośrednio dedykowane na finansowanie działalności innowacyjnej przedsiębiorstw ze względu na brak stosowania kryterium innowacyjności przedsięwzięcia przy klasyfikowaniu projektów do wsparcia. Można jedynie przypuszczać,

że w puli zgłaszanych projektów znalazły się te o charakterze innowacyjnym. Zatem instrument ten ze względu na swój specyficzny charakter – zaangażowanie inwestora zewnętrznego w postaci anioła biznesu lub funduszu podwyższonego ryzyka typu *venture capital* – może wspierać tylko niewielką grupę małych i średnich przedsiębiorstw, których projekt zainteresuje inwestora zewnętrznego.

Kolejnym działaniem wspomagającym MŚP w ramach III osi jest 3.2. *Wsparcie wdrożeń wyników prac B+R*, w ramach którego finansowane są projekty dotyczące wdrożeń wyników prac B+R (własnych lub zakupionych) w przedsiębiorstwach. Celem tego wdrożenia jest wprowadzenie na rynek innowacji produktowych lub procesowych. W ramach tego działania do końca lutego 2017 r. podpisano 250 umów, co pozwoliło na dofinansowanie projektów w wysokości 2092 mln zł. W zakresie finansowania działalności innowacyjnej istotnym działaniem jest kredyt na innowacje technologiczne (poddziałanie 3.2.2.) jako instrument wsparcia finansowego mający na celu podniesienie innowacyjności i konkurencyjności mikro, małych i średnich przedsiębiorstw przez umożliwienie im wdrożenia innowacji technologicznych będących wynikiem własnych prac B+R lub wynikiem prac B+R nabywanych przez przedsiębiorców w ramach projektu. Wkład własny przedsiębiorcy musi stanowić co najmniej 25% kosztów kwalifikowanych inwestycji technologicznej finansowanej z kredytu technologicznego, a udział premii technologicznej w odniesieniu do wartości kosztów kwalifikowanych jest ustalany zgodnie z pułapami określonymi w mapie pomocy regionalnej na lata 2014–2020 [Ministerstwo Rozwoju, 2016]. W ramach tego poddziałania do końca lutego 2017 r. podpisano 167 umów, co pozwoliło na dofinansowanie projektów w wysokości 615 mln zł. Również w perspektywie programowania 2007–2013 został wdrożony Kredyt technologiczny w ramach działania 4.3. Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka. W ramach tego działania podpisano 717 umów dofinansowania na łączną kwotę 1872 mln zł. Głównym efektem zrealizowanych inwestycji przez kredyt technologiczny jest przede wszystkim rozwój innowacyjności MŚP, zarówno tych o wysokim stopniu innowacyjności, jak i tych, które rozpoczęły działalność innowacyjną, uzyskując wsparcie finansowe ze środków publicznych [*Raport końcowy: Ocena ex-ante...*, 2014].

Podsumowanie

Analiza wybranych działań Programu Operacyjnego Inteligentny Rozwój wskazuje, że program ten jest ważnym źródłem finansowania działalności innowacyjnej małych i średnich przedsiębiorstw, wspierającym nie tylko projekty innowacyjne przedsiębiorstw, ale również instytucje otoczenia biznesu, które są ważnymi aktorami we wspomaganie rozwoju innowacyjnego MŚP.

Efektom wynikającym z udzielonego wsparcia w ramach Programu Operacyjnego Inteligentny Rozwój jest zrealizowanie założonych w programie wskaźników, do których zalicza się m.in.: 1) wzrost nakładów przedsiębiorstw na działalność B+R w relacji

do PKB z 0,38% w 2013 r. do 0,93% w 2023 r.; 2) wzrost nakładów na działalność innowacyjną pochodzącą z funduszy kapitału ryzyka z 0,3 mln zł w 2013 r. do 333 mln w 2023 r., 3) udział przedsiębiorstw współpracujących w zakresie działalności innowacyjnej w ogóle przedsiębiorstw aktywnych innowacyjnie z 24,6% w 2013 r. do 36,1% w 2023 r. Osiągnięcie prognozowanych wielkości monitorowanych wskaźników w znaczącym stopniu wpłynie na poprawę rozwoju działalności innowacyjnej w małych i średnich przedsiębiorstwach przez łatwiejszy dostęp do kapitału, informacji, doradztwa i usług oferowanych przez innowacyjne otoczenie biznesu.

Jednakże dla znaczącej grupy małych i średnich przedsiębiorstw dużym problemem są bariery związane z dostępnością do korzystania ze środków unijnych, wynikające m.in. z: braku własnych środków finansowych wymaganych jako wkład własny przy staraniu się o pomoc, niewystarczającej wiedzy pozwalającej na przygotowanie projektu innowacyjnego, braku zabezpieczeń wymaganych przy finansowaniu z instrumentów dłużnych, braku historii kredytowej, niestabilnej pozycji rynkowej uniemożliwiającej prognozowanie przychodów oraz niewystarczającej informacji o możliwościach wsparcia. Mimo tych barier firmy sektora MŚP coraz częściej i chętniej korzystają ze wsparcia z funduszy unijnych na rozwój działalności innowacyjnej.

Bibliografia

- GUS, *Działalność innowacyjna przedsiębiorstw w latach 2013–2015*, Warszawa 2016.
- Janasz K., *Kapitał w finansowaniu działalności innowacyjnej przedsiębiorstw w Polsce*, Difin, Warszawa 2010.
- Janasz K., *Źródła finansowania innowacji w polskich przedsiębiorstwach w latach 2003–2008*, „Studia i Prace Wydziału Nauk Ekonomicznych i Zarządzania” 2011, nr 19.
- Karlik M., *Zarządzanie innowacjami w przedsiębiorstwie – poszukiwanie i realizacja nowatorskich projektów*, Wydawnictwo Poltext, Warszawa 2013.
- Klonowski D., *Innowacyjność sektora MSP w Polsce. Rządowe programy wsparcia a luka finansowa*, Ernst&Young Sprawnie Państwo, Warszawa 2009.
- Lisowska R., *Zarządzanie rozwojem małych i średnich przedsiębiorstw w obszarach zmarginalizowanych*, Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź 2013.
- Ministerstwo Infrastruktury i Rozwoju, *Program Operacyjny Inteligentny Rozwój 2014–2020*, Warszawa 2015, www.funduszeuropejskie.gov.pl/media/1867/ost_POIR_19_01_dokument_21012015_okladka.pdf [dostęp: 15.03.2017].
- Ministerstwo Rozwoju, *Szczegółowy opis Osi Priorytetowych Programu Operacyjnego Inteligentny Rozwój*, Warszawa 2016, www.poir.gov.pl/media/30279/SZOOP_POIR_OK_30112016.pdf [dostęp: 15.03.2017].
- Raport końcowy: Ocena ex-ante instrumentów finansowych w ramach Programu Operacyjnego Inteligentny Rozwój*, WYG PSDB Sp. z o.o., Warszawa 2014.
- Stawasz E., *Innowacyjność polskiego sektora MSP w świetle badań własnych*, [w:] P. Niedzielski, R. Stanisławski, E. Stawasz (red.), *Polityka innowacyjna państwa wobec sektora małych i średnich przedsiębiorstw w Polsce – analiza uwarunkowań i ocena realizacji*, „Zeszyty Naukowe. Ekonomiczne Problemy Usług” 2011, nr 70.
- Zastępowski M., *Uwarunkowania budowy potencjału innowacyjnego polskich małych i średnich przedsiębiorstw*, Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Mikołaja Kopernika, Toruń 2010.

Financing Innovative Activities of Small- and Medium-Sized Enterprises from the EU Funds – Financial Perspective 2014–2020

The insufficient financial resources and difficulties in obtaining financing are a significant barrier to the development of innovative activities in small- and medium-sized enterprises. Therefore, financial assistance allowing the implementation of innovative solutions is important for these companies. Such an opportunity is provided by the EU funds which are distributed in Poland through various programmes, including operational programmes. One of the most important operational programmes supporting innovative projects is the Smart Growth Operational Programme, which aims to raise the innovativeness of the Polish economy by increasing R&D expenditures borne by enterprises. The aim of the paper is to analyse and evaluate the possibilities of supporting innovative activities of small- and medium-sized enterprises in the framework of the Smart Growth Operational Programme. The realisation of this aim has required an analysis of the priority axes of the programme as regards the capacity to support innovative activities of SMEs and the evaluation of the assistance provided.

Finansowanie działalności innowacyjnej małych i średnich przedsiębiorstw z funduszy unijnych – perspektywa finansowa 2014–2020

Istotną barierą rozwoju działalności innowacyjnej w małych i średnich przedsiębiorstwach są niewystarczające środki finansowe i trudność w ich pozyskaniu. Dlatego dla tych przedsiębiorstw ważne jest wsparcie finansowe pozwalające na wdrażanie innowacyjnych rozwiązań. Taką możliwość dają środki unijne, które w Polsce są dystrybuowane za pomocą różnych programów, w tym programów operacyjnych. Jednym z ważniejszych programów operacyjnych wspierających projekty o charakterze innowacyjnym jest Program Operacyjny Inteligentny Rozwój, którego celem jest wzrost innowacyjności polskiej gospodarki poprzez zwiększanie nakładów na B+R ponoszonych przez przedsiębiorstwa. Celem artykułu była analiza i ocena możliwości wsparcia działalności innowacyjnej małych i średnich przedsiębiorstw z Programu Operacyjnego Inteligentny Rozwój. Realizacja tego celu wymagała analizy osi priorytetowych programu w zakresie możliwości wspomagania działalności innowacyjnej MŚP oraz oceny udzielonego wsparcia.